

— (*Vabilo k slavnostni besedi s plesom*) v narodni čitalnici ljubljanski dne 1. februarja. Program besedi: 1. A. Hajdrih — „Jadransko morje“, moški zbor. 2. a) Mendelsohn Bartholdi — „Jesen“, b) Franjo Gerbić — „V noči“, dvospeva gospé Milke Gerbićeve in gospé Engelhilde Lavričeve, na glasoviru spremlja gosp. Franjo Gerbić. 3. Ch. Beriot — „Fantaisie ou Scene de Ballet“, za violon in glasovir, igrata gosp. Viktor Parma in gospica Marija Orlova. 4. Mendelsohn-Bartholdi — a) „Mesec“, b) „Spoved“, samospeva gospé Engelhilde Lavričeve, spremlja na glasoviru gospod Franjo Gerbić. 5. Ch. Dancla — „Symphonie concertante“, za dva violona in glasovir, igrajo gosp. Vikt. Parma, gosp. Anton Klein in gospica Marija Orlova. 6. Maierbeer — „Pesem pažeta“ iz 1. akta opere „Hugenoti“, poje gospá Milka Gerbićeva, na glasoviru spremlja gosp. Fr. Gerbić. 7. Dr. Benjamin Ipavic — „Kdo je mar?“, veliki moški zbor s samospevi za tenor, bariton in bas, pojó gospodje Meden, Pucihar in Valentinčič, na glasoviru spremlja gospica Marija Orlova. — Po besedi izborni ples, pri katerem gode gledališki orkester pod vodstvom kapelnika gosp. Majerja. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za društvenike čitalnične 50 kr., za goste po društvenikih vpeljane 1 gold. — Na slavnostno veselico vljudno vabi odbor čitalničin.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Tagblattovce“ je interpelacija princa Windischgrätza zaradi trpljenja idrijskih rudniških delavcev tako potrla, da si ne morejo drugače pomagati, kakor da njega in vse naše poslance in tudi svojega barona Tauffrerja, ki so interpelacijo podpisali, kar naravnost lažnike imenujejo in za gotovo pričakujejo, da tudi sedanji minister grof Falkenhayn bo to interpelacijo tako v koš vrgel, kakor je s istimi tožbami storil prejšnji minister. Mi pa za trdno pričakujemo, da se z navadnimi „oficijelnimi“ poročili gosp. Lipolda in Onderke, glasovitih političnih agitatorjev, resnične večletne pritožbe idrijskih trpinov ne bodo dale „brevi manu“ več rešiti, ampak da gospod minister, ki je v Istro in Goriško sam šel gledat ondašnje nadloge, bode se potrudil tudi sam v Idrijo, da vidi, kako se godí tukajšnjim siromaškim rodovinom, ki za ubogo majhno plačo se noč in dan morajo ukvarjati s strupom živega srebra. Zdihovalje ubozih ljudi mora konečno vendar prodreti do pravične rešitve!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Zbornica poslancev je te dni obravnavala važno postavo o zemljiškem davku in konečno (26. dne t. m.) je bil s 158 glasovi (naše avtonomistične stranke) proti 142 glasom (ustavoverne) sprejet predlog kneza Lobkovica, da se načrt te postave vrne dotičnemu odseku s to nalogo, da uže o 8 dneh zopet poroča zbornici. Poslanec Šaup kot poročevalec manjšine govoril je prvi „ad rem“ in zmerno, toda držal se je samo zanikavne strani, a da to, kar manjšina nasvetuje, ni napačno in da prav za prav v jedru med večino in manjšino ni razločka; enaki tenor je bil tudi Walterskirchnov, ki je pa vendar tu in tam zbadal našo stranko. Za večino je temeljito znanstveno in praktično, po vsem pa sijajno in sploh z največjo pohvalo govoril knez Lobkovic, — mož naše stranke; Groholski, znani slabi govornik, je tudi danes govoril slabo in toliko nesrečnejše (oziroma srečnejše), ker je, akoravno maskirano, razodel tajne nade Galicijanov,

da reklamacije vkljub obrokov nemorejo biti rešene pred 15 leti, da se nobena vlada ne more postopiti Galiciji 50% ali celo 100% višjega davka naložiti, ker bi to breme ne bilo strpljivo. Akoravno zadnji stavek menda vsak rad pripoznava, da je utemeljen, bi se to vendar nikakor ne strinjalo z namenom silno potrebnega uredjenja zemljiškega davka — ako bi govornika besede merile na to, da bi se pri tem zdaj davka prosta zemljišča Galiska ne smela kakor koli v poštev jemati. — Tirolski poslanec baron Dipavli, še govoreč od strani avtonomistične večine, je zaradi nepostavnosti, ki so se posebno novejši čas na Tirolskem godile, pod egido uže tudi tam glasovitega Posanerja in Widmana, ostro napadal Cherteka. Pred njim govoril je Chertek zbadljivo, fiskalično, a vendar slabo in mikavno dosti odločno, in tako sta si, kakor se pripoveduje, prišla s Taaffeom navskriž koj po govoru. Gosp. Chertek je zbolel. Vsi včerajšnji večerni, še bolj pa današnji časniki uže smatrajo g. Cherteka za zmeraj odpravljenega; nekateri uže prinašajo političen nekrolog o njem. — Omenjeno zemljiško novelo bodo kakor slišimo, poslanci Krčunovič, dr. Poklukar in Trojan, ki so udje dotičnega odseka, prestrojili menda tudi nekoliko metrično.

— Dopolnitev ministerstva se še zmerom odlaga. Čudno! V vseh ustavnih državah se ministerstvo jemlje iz večine parlamenta; pri nas imamo dobro vredjeno večino, al grof Taaffe še zmerom odlašá nastopiti ustavno pot, da se vredi vlada! Za ministerstvo nauka se imenuje 8 kandidatov; imenovan bi utegnil biti baron Gödl. Za finančnega ministra imenuje se grof Falkenhayn, pa tudi grof Henrik Clam-Martinic, za ministra pravosodja pa dr. Pražak.

— Nabira rekrutov bo letos meseca marca in aprila, ne pa, kakor druga leta, meseca aprila in maja. Tako je unidan poročal minister za deželno brambo v vojnem odseku zbornice poslancev. Prenaredba ta pa se opira na to, da se meseca maja prično poljska dela, katera škodo trpijo, če je takrat rekrutba. Tudi na Ogerskem se bode nabira novincev tako vršila.

— Presvitli cesar je lansko leto iz lastne blagajnice daroval 472.180 gold. za milodarne namene.

Iz Budapešte. — Minister Tisza ne bo odstopil, kakor se je te dni objavilo, vsaj „Ellenör“, oficijozni časnik Tisze piše, da Tisza ne bode dal iz rok oblasti, dokler ima v zboru večino za-se in vživa zaupanje krone.

Iz Bosne. — Raznim krajem Bosne in Hercegovine pretí velika nadloga glada (lakote). Ljudstvo nima ne koščeka kruha, tisto malo živine, ki je je ondi, krepa od glada. Mnogo jih mrje to zimo po silnem mrazu, pa na žalost svojo nimajo ne sekire, da bi si drv sekati mogli; po pet hiš skupaj ima le eno sekiro v premoženji. Res, da smo se Turčina na pol rešili — pravijo — al kaj nam koristi, ako glada poginemo, če nam Bog in car Franjo Josip ne pomaga. Nad Majdanom v Bosni so najdlji ženo s sedem otroci zmrznjeno.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 28. januarja.

Vsi poslaniški krogi vzajemno z današnjimi časniki pričakujejo popolno prestrojenje ministerstva v smislu desnice. Jutri bo Ofenheimova volitev zavržena.